

Curs opțional I
C 1.1

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Gabriel Mihăilescu: *Iubirea și convențiile ei în cultura românească premodernă*

Departamentul de Studii literare

Cursul se va focaliza pe apariția eros-ului pe „harta” realităților sufletești ale omului din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în spațiul românesc. Vor fi urmărite traseele de pătrundere ale unei noi sensibilități în cultura românească a epocii fanariote: liberalizarea moaravurilor în țările române ca urmare a războaielor ruso-turce; teme și motive ale literaturii curtenești în romanul popular „cavaleresc” (*Etiopicele, Imberie și Margaronă, Erotocritul, Filerot și Antusa, Polițion și Militina*); motive ale poeziei trubadurilor intrate în prima poezie lirică românească prin filtrul poeziei neogrecești (poezia Văcăreștilorși a lui Costache Conachi); direcția „realistă” în dragoste apărută sub influența ideilor iluministe, a raționalismului sau a spiritului carnavalesc (*Occisio Gregorii ...*, *Țiganiada, Istoria galantă după Evmenia și Sapfiade, Însemnările autobiographice ale lui Eufrosin Poteca*).

Curs opțional I
C 1.2

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Răzvan Voncu: *Stilul minor în literatura română din perioada 1890-1918*

Departamentul de Studii literare

Cursul își propune să demonstreze unitatea stilistică, în cheie minoră, a literaturii din perioada 1890-1918, în ciuda unor fenomene de excepție, cum ar fi Macedonski, Lovinescu, Sadoveanu, Arghezi, Bacovia. Formele minore, existente în literatura română și în perioada anterioară (1866-1890) și reziduale și în perioada ulterioară (1918-1941), devin, ca urmare a unor fenomene complexe – literare, sociale, chiar politice – un stil dominant, la care se aliniază majoritatea creatorilor. Până și cei mari, care continuă să scrie în această perioadă – un Maiorescu, cu înclinarea sa tot mai vizibilă către naționalism literar și, în ultima fază, sămănătorism, un Caragiale – fac concesii acestei modalități atotputernice, consacrate deopotrivă de grupări literare (și politice) influente și de oficialități. Stilul minor este propagat de principalele instituții ale culturii oficiale și/ sau oficializate, cum ar fi Societatea Scriitorilor Români (înființată în 1909), sau revistele literare subvenționate de Ministerul Cultelor. Autorii studiați se întind de la o extremitate la alta a spectrului literar: Maiorescu, Caragiale, Coșbuc, dar și Al. Vlahuță, I.A. Bassarabescu, Emil Gârleanu, I. Al. Brătescu-Voinești, poeții simbolizati de raftul al doilea, criticii Ilarie Chendi și Mihail Dragomirescu, precum și câteva dintre publicațiile cele mai influente în impunerea unui stil minor în literatura perioadei studiate.

Curs opțional I
C 1.3

2015-2016/ Anul II, sem. II

Asist. dr. Minodora Bucur: *Slavici și Agârbiceanu, o lectură critică și cinematografică în tipologia umană a personajelor*

Departamentul de Studii literare

Cursul urmărește explorarea unei lumi tradiționale cu instrumentele moderne ale criticii, ale antropologiei culturale și nu în ultimul rând ale psihanalizei. Personajele sunt astfel recalibrate interpretativ și redimensionate, putând accede totodată și la modul cinematografic în care au fost reconstruite, în toate ecranizările cărora le-au fost subiecți.

Curs opțional I
C 1.4

2015-2016/ Anul II, sem. II

Asist. dr. Cosmin Ciotloș: *Scurtă istorie a cenaclurilor literare: de la Junimea la Cenaclul de Luni*

Departamentul de Studii literare

Cursul este dedicat unei instituții literare adeseori marginalizate. Eminescu, Caragiale și Creangă, apoi Arghezi și Bacovia, apoi Mircea Nedelciu și Mircea Cărtărescu, toți s-au format și au activat în marile cenacluri cu care au fost contemporani. E dificil să ni-i imaginăm în absența Junimii, a Literatorului sau a Cenaclului de Luni. După cum e dificil să concepem modernismul românesc făcând abstracție de Sburătorul lui Lovinescu. Cu toate acestea, istoria literară reține din cenacluri mai ales partea mondenă sau anecdotică. Discrepanța acestei abordări conține un paradox, care le este oferit studenților spre reflecție și rezolvare. Se poate defini un cenaclu literar și altfel decât în termeni de dicționar? Putem vedea în țesăturile acestei practici a vieții literare mai mult decât o manifestare a spiritului de salon? Care dintre ritualurile tipice fiecărui cenaclu (atât cât pot fi ele inventariate din memoriile participanților) reprezintă forme de coagulare a câte unei „comunități interpretative”? Sunt întrebări aparent complicate cărora trebuie să le răspundem cât mai simplu.

Curs opțional I
C 1.5

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Paul Cernat: *Critica modernistă interbelică și marile ei polemici: Ibrăileanu, Lovinescu, Călinescu*

Departamentul de Studii literare

Cursul de față are ca obiect câteva dintre cele mai importante polemici care au marcat evoluția criticii românești moderne din perioada interbelică. Principalii

protagoniști – G. Ibrăileanu, E. Lovinescu, G. Călinescu, sînt discutați pornind de la proiectele, strategiile critice și viziunile lor de ansamblu asupra literaturii. Fără a pierde din vedere elementele conjuncturale, de ordin personal ce au stat, adeseori, la baza rupturilor și divergențelor dintre ei, discuțiile se vor concentra preponderent asupra ideilor și asupra modurilor în care respectivii critici își reprezintă literatura, dar și cultura și civilizația autohtonă, critica și istoria literară, rolul clasicilor și al modernilor, asupra opiniilor divergente cu privire la principalii noștri scriitori (de la Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, I. L. Caragiale, Ion Creangă și Ioan Slavici la Mihail Sadoveanu, Hortensia Papadat-Bengescu sau Ion Barbu). Elemente precum „spirit critic”, „specific național”, „sincronism”, „diferențiere”, „autonomia esteticului”, raporturile dintre metropolă și provincie, dintre urban și rural, dintre tradiție/tradiționalism și modernism/modernitate/modernizare, vor fi, de asemenea, abordate aplicat, pornind de la disputele care i-au angajat pe G. Ibrăileanu și E. Lovinescu, apoi pe E. Lovinescu și G. Călinescu (între alții, cum ar fi N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, M. Dragomirescu, Nichifor Crainic, M. Ralea ș.a.). Erorile de apreciere, partizanatele și, în general, punctele vulnerabile ale fiecărui critic în parte vor fi, și ele, avute în vedere, iar lucrări fundamentale ca *Spiritul critic în cultura românească* de G. Ibrăileanu, *Istoria civilizației române moderne* și *Istoria literaturii române contemporane* de E. Lovinescu, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, *Tehnica criticii și a istoriei literare* și *Istoria literară ca știință inefabilă și sinteză epică* de G. Călinescu se vor bucura de o atenție particulară, alături de alte texte de mai mică amploare cu caracter polemic și/sau ideologic. În felul acesta, cursul încearcă să ofere o perspectivă asupra formelor de relief ale literaturii române interbelice pornind de la confruntarea între concepțiile celor mai importanți și mai influenți critici literari autohtoni.

Curs opțional I
C 1.6

2015-2016/ Anul II, sem. II

Lect. dr. Sebastian Vlad Popa: *Dualitatea în literatură*

Departamentul de Studii literare

Opt scriitori români: Creangă, Eminescu, Blaga, Arghezi, Nichita Stănescu, Sorescu, Cărtărescu, Vișniec

Curs opțional I
C 1.7

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Oana Fotache: *Realismul în literatură. Teorie și aplicații*

Departamentul de Studii literare – Teoria literaturii

Cursul prezintă evoluția conceptului și formelor realismului literar, în sens istoric și tipologic. Vom discuta diferitele manifestări ale realismului istoric, pornind de la

teoriile clasice ale *mimesis*-ului, până la revizitățile teoretice ale conceptului în secolul XX, cu incursiuni în teoria lumilor posibile și în avatarurile moderne ale curentului (antirealismul, realismul magic, neorealismul). Perspectiva teoretică va fi dublată de aplicații literare: exerciții de lectură a unor fragmente de romane scrise de Madame de La Fayette, Miguel de Cervantes, Stendhal, Emile Zola, Lev Tolstoi, George Orwell, Alain Robbe-Grillet, Gabriel García Márquez, Salman Rushdie, Orhan Pamuk, Andrei Makine, Jonathan Franzen.

Curs opțional I
C 1.8

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Ioana-Ruxandra Frunteletă: *Eroul: idee, imagine, ideal*

Departamentul de Studii culturale - Etnologie

Eroul este un concept cultural atrăgător – printre altele – și pentru că organizează un mod de raportare a omului la propria lui condiție, a intelectului la sensibil, a văzutului la nevăzut. Fie că-l privim ca pe o progenitură divină, un „îndrăgostit de lume”, un revoltat incoruptibil sau un martir al cauzei pe care o slujește, eroul este, mai mult sau mai puțin, ermetic. Și aceasta nu numai pentru că el (sau ea) are, așa cum spunea Joseph Campbell, „o mie de chipuri”, ci și pentru că exprimă, la modul plastic, esența mitului, aflată dincolo de cuvinte. Cursul despre erou va dezbate o parte (genealogică, morfologică, imagologică, antropologică etc.) din problematica subiectului. Evaluarea constă în realizarea unui referat științific prin care se inițiază o cercetare proprie asupra eroului, pornind de la sugestiile incluse în prelegeri.

Curs opțional I
C 1.9

2015-2016/ Anul II, sem. II

Conf. dr. Elena Ionescu: *Literatura secolului XX și muzica*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Cursul își propune explorarea unor opere aparținând literaturii secolului al XX-lea care și-au extras esențele din muzică. Repere: contextele istorice și estetice care condiționează/confirmă dimensiunea muzicală a unor opere literare; diverse tipuri de prezențe muzicale în text; ocurența unor indici, biografici, de pildă, care subliniază legătura dintre domeniile studiate; romanul polifonic; ipostaze ale artistului; valorificarea barocului în sensibilitatea modernă.

Exemple de autori abordați: Alessandro Baricco, Nina Berberova, Alejo Carpentier, Julio Cortazar, Marguerite Duras, Gide, Hesse, Huxley, Kazuo Ishiguro, Elfriede Jelinek, Kundera, Andrei Makine, Th. Mann, Proust, Pascal Quignard.

Evaluare: portofoliu (răspunsuri la zece întrebări, fișe de lectură) 50%, participare activă 25%, prezență 25%.

Curs opțional I
C 1.10

2015-2016/ Anul II, sem. II

Lect. dr. Ruxandra Iordache: *Sonetul în modernitate*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Cu o istorie de aproape opt secole, ce include variațiuni formale și tematice, sonetul se remarcă drept una dintre cele mai frecventate forme poetice ale modernității. Moștenitoare a unei tradiții ilustre, această specie reușește să rămână în atenția creatorilor și chiar a teoreticienilor. La jumătatea secolului al XX-lea, încă i se mai consacrau tratate, antologii și i se inventau noi variante. Sonetul părăsește sfera jocurilor literar-mondene și a demonstrațiilor de virtuozitate poetică, fiind abordat insistent ca provocare estetică, în care bogăția ideatică se sprijină pe concentrarea și rigoarea formei, vizând, în termeni mallarméeni, „plăcerea poemului”. Printr-o explorare a paradigmelor poetice ale modernității din secolul al XIX-lea și de la începutul secolului XX, cursul va urmări locul ce revine sonetului într-o epocă ce proclamă supremația versului liber, oprindu-se la creația unor poeți precum Baudelaire, Rimbaud, Mallarmé, Valéry sau Rilke.

Forma de evaluare: 40% intervențiile orale, 60% eseul final.